

ОСНОВЕ ЈАВНОЗДРАВСТВЕНИХ ИСТРАЖИВАЊА

Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Предавања	СИР	ЕСПБ
	обавезни	III	45	30	12

Школска година у којој се предмет реализује: 2017/2018

Врста и ниво студија, студијски програми: Докторске академске студије III циклуса из Биомедицинских истраживања. Студије трају 6 семестара, 180 ЕСПБ.

Циљеви изучавања предмета: су да студенти усвоје основна знања у области примарних јавноздравствених истраживања и вјештина у примјени мултидисциплинарног и мултисекторског приступа, примјени квалитативних и квантитативних метода истраживања.

Име и презиме наставника и сарадника: Проф. др Биљана Мијовић, Проф. др Љиљана Марковић Денић, Проф. др Милош Максимовић, проф. др Маја Рачић

Исходи предмета: су очекивана знања, вјештине у примјени јавноздравствених истраживачких поступака, писању приједлога јавноздравствених истраживања и сагледавању импликација по унапређење здравља.

Знања која ће студент стећи:

По завршетку наставе од студента се очекује да: усвоји стратегију јавног здравља, препозна јавно-здравствене методе за решавање здравствених потреба и проблема у заједници, сагледа факторе у заједници, које треба мобилисати у оквиру адекватних програма унапређења и заштите здравља. Студент треба да буде оспособљен да препозна значај различитих сектора у јавном здрављу, њихове координације у јавно-здравственим програмима и њихове реоријентације. Студент треба да стекне знања из области програмског рада у јавном здрављу на међународном, националном и локалном нивоу.

Вештине и ставови које ће студент стећи:

Студент ће бити оспособљен да: сачини анализу здравственог стања становништва користећи одговарајуће здравствене параметре, изради план јавног здравља на нивоу земље и града, евалуира резултате јавноздравствених интервенција и утврди предности јавноздравствене интервенције. Студент ће бити оспособљен да овлада коришћењем савременог информационог система и претражује литературу, да уради и објави систематски преглед литературе, као би их успешно користио за потребе јавно-здравствених интервенција.

Садржај предмета:

Предавања:

Јавно здравље, дефиниције, принципи и развој
 Јавноздравствени надзор
 Оптерећење друштва болешћу
 Епидемиологија у пракси јавног здравља
 Концепт узрочности
 Примјена квалитативних метода истраживања у јавном здрављу
 Примјена квантитативних метода истраживања у јавном здрављу
 Процјена фактора ризика и евалуација јавноздравствених интервенција примјеном систематског прегледа литературе и мета анализе
 Истраживања фактора ризика
 Животна средина и јавно здравље
 Истраживање квалитета живота
 Јавноздравствени значај безбедности намирница
 Јавноздравствени значај воде за пиће
 Јавноздравствени значај физичке активности
 Јавноздравствени значај гојазности
 Социјално-економске детерминанте здравља
 Анализа здравственог стања и здравствених потреба једне категорије становништва
 Стратегија јавног здравља на нивоу државе
 Планирање јавног здравља на нивоу градова
 Евалуација плана јавног здравља на нивоу града
 Одабир тема за израду систематског прегледа литературе из области теме за докторску дисертацију

Како урадити систематски преглед литературе

Како објавити написани систематски преглед литературе

Студентски истраживачки рад:

Анализа здравственог стања и здравствених потреба једне категорије становништва

Анализа показатеља здравственог понашања становништва у односу на одређене факторе ризика

Анализа показатеља интервенције у односу на одређени здравствени проблем на нивоу примарне и секундарне здравствене заштите

Израда концепта плана јавно-здравствене интервенције

Израда програма развијања личних вјештина за укључивање појединаца у реализацију јавно-здравственог програма

Анализа достигнућа јавно-здравствених програма на глобалном и националном нивоу

Упознавање са стандардним и новим индикаторима здравственог стања и њиховим практичним кориштењима

Мониторинг и евалуација јавно-здравствених програма

Кориштење статистичких и информатичких инструмената јавног здравља

Методе извођења наставе:

Предавања, студентски истраживачки рад у виду семинара

Препоручена литература:

1. Marmot M, Wilkinson RG. Social Determinants of Health (2nd Ed.). Oxford: Oxford University Press, 2001.
2. Green J, Thorogood N. Qualitative Methods for Health research. London: SAGE publications 2009.
3. Backović D, Belojević G, Jorga J, Jorga V, Kocijančić R, Marmut Z, Pecelj Gec M, Plećaš D, Pistić G, Sbutega Milošević G, Vasiljević N. Lecture Notes on Hygiene. Naučna, Beograd, 2001.
4. Janković S, Mijović B, Bojanić J, Jandrić Lj. Epidemiologija. Medicinski fakultet Banja Luka, 2016.

Облици провјере знања и оцјењивање:

- активност на настави:

- колоквијум:

- завршни испит:

<50=5, 51-60=6, 61-70=7, 71-80=8, 81-90=9 и 91-100=10

Предиспитне обавезе	Број бодова		Број бодова
Присуство и активност на настави	20	Усмени испит	50
Колоквијум	30		

Име и презиме наставника који је припремио податке: Проф. др Биљана Мијовић

Посебна напомена за предмет: Додатне информације о предмету се могу наћи и на веб страници медицинског факултета: www.mf-foca.rs.ba